

Stichting DUPAN
Bronland 12-D
Campus Universiteit Wageningen

Postbus 249
6700 AE Wageningen
info@dupan.nl

Verschijnt 4 x per jaar
Jaargang 10

Op 1 juni 2010 sloegen de verenigingen van de palingkwekers, -handelaren en -visseren de handen ineen om de paling in Nederland te helpen. Zij richtten de Stichting DUPAN op. In datzelfde jaar ontstond het Duurzaam Paling Fonds, in 2017 opgevolgd door het Europese Eel Stewardship Fund. DUPAN hanteerde van meet af aan het motto: samenwerken aan een duurzame palingsector. Daarover berichten we graag in het DUPAN-Journaal.

www.dupan.nl

Nieuw record bij Paling Over De Dijk

Bij de waterkrachtcentrale en stuw ter hoogte van Maurik in de Rijn is dit seizoen een nieuw record gevestigd. In vier nachten tijd zwommen er 425 palingen van gemiddeld anderhalve kilo per stuk in de fuiken van het project 'Paling Over De Dijk'. Dat is 160 kilo per nacht, op één locatie!!

Het project, dat voor het zevende jaar op rij wordt uitgevoerd en bedoeld is om de palingstand te verbeteren, is een samenwerking tussen Vattenfall en de palingsector. De waterkrachtcentrales van Vattenfall en de stuwen bij Alpen in de Maas en Maurik in de Rijn vormen obstakels voor volwassen palingen die in het trekseizoen richting zee willen. Daarom worden de vissen opgevangen, onderzocht en voorbij de barrière weer vrijgelaten, zodat ze onbelemmerd hun weg kunnen vervolgen.

Halverwege de projectperiode, die nog tot eind november duurt, werden 3.057 geslachtsrijpe palingen, waarvan sommige een meter lang en 10 cm dik, op weg geholpen naar zee. En dat op één plek. Hoe mooi zou het zijn, als we de middelen hadden om dit project bij alle grote knelpunten voor paling in Nederland te organiseren?

Tekenen van stijgende palingstand

De toename van de palingen in rivieren, maar ook in andere wateren, wijst mogelijk op een stijgende palingstand. Het project Paling Over De Dijk levert in elk geval een flinke bijdrage aan de uittrek van springlevende, geslachtsrijpe palingen. Inmiddels worden dergelijke projecten naar Nederlands voorbeeld op meerdere plekken in de wereld toegepast.

VATTENFALL

DUPAN
Stichting Duurzaam Palingsector Nederland

? Nee, de Power to the Paling-campagne is niet van DUPAN

DUPAN kreeg de laatste tijd veel vragen of wij achter deze palingcampagne zitten, waarin aan mensen wordt gevraagd een petitie te ondertekenen.

Er wordt aandacht gevraagd voor:

- **Barrières in de kust en langs de rivieren**
- **Betere implementatie van de Aalverordening**
- **Stroperij op glasaal**
- **Meer geschikt leefgebied**

De campagne is opgezet door Ravon en GoodFish, met 2 miljoen van de Postcodeloterij. De reden dat mensen denken dat DUPAN achter deze campagne zit, is dat de argumenten in de campagne dezelfde zijn als die DUPAN sinds 2010 bij stakeholders heeft aangekaart en daar ook succes mee heeft geboekt. We kunnen dus heel blij zijn met de aandacht die Ravon en GoodFish nu vragen, maar we missen de aansluiting met de sector. Sterker nog, in de kleine lettertjes van hun campagne staat dat zij de sector willen stilleggen. Onbegrijpelijk, want DUPAN investeert al 10 jaar in concrete projecten op al die aandachtsgebieden.

Barrières in de kust en langs de rivieren; sinds 2012 investeren waterbeheerders en energiemaatschappijen op initiatief en met coördinatie van DUPAN in het

onbeschadigd naar zee helpen van volwassen palingen in het project 'Paling Over De Dijk'. Daarbij worden veel gegevens verzameld over de palingtrek en over betere bescherming van de vissen. De aandacht daarvoor bij stakeholders is groot en zolang de barrières nog niet aangepast kunnen worden, helpen we de palingen met ons project Paling Over De Dijk nog een handje.

Resultaat: elk jaar stijgt de hoeveelheid schieraal die ongeschonden richting de Sargassozee gaat. Meer dan 10.000 stuks is dit jaar de verwachting.

Betere implementatie aalverordening: sinds 2010 vraagt de sector om meer aandacht voor niet-visserij gerelateerde palingsterfte en naleving van de aalverordening. Er moet meer jonge paling worden uitgezet, neem een voorbeeld aan Paling Over De Dijk zodat de levenscyclus weer rond is en doe wat aan de obstakels die de migratie van paling belemmeren.

Resultaat: in meerdere Europese landen wordt Paling Over De Dijk toegepast. In de EU is de oproep voor een betere implementatie gehoord; in de evaluatie van de Aalverordening staat dat de visserij voldoende is teruggeschaald en dat er extra aandacht moet komen voor niet-visserij gerelateerde sterfte.

DUPAN financiert de echte hulp aan paling.

Stroperij op glasaal: sinds 2014 investeert de sector in de aanpak van stroperij. Deze was 5 x zo groot als de legale handel en dreigde deze kapot te maken. In samenwerking met wetenschappers werden de autoriteiten op het spoor van de stropers gezet.

Resultaat: een totale crash van de illegale handel in seizoen 2019/2020. Van een smokkel van 100 ton in seizoen 2018/2019 was nog maar 5 ton aantoonbaar over.

Meer geschikt leefgebied: wanneer barrières worden geslecht worden veel gebieden weer ontsloten voor het opgroeien van paling. Daarmee zijn we er niet; meer bereikbaar water alleen is niet voldoende. Het water moet ook qua samenstelling goed zijn voor paling. En in kristalhelder water kan geen vis leven. DUPAN pleit daarom voor de verbetering van de draagkracht van het water waar mogelijk.

Resultaat: er is steeds meer aandacht voor het leefgebied van paling. Waterbeheerders houden er in hun toekomstige aanpassingen van barrières rekening mee dat pompen, gemalen en turbines ook vriendelijk voor paling zijn. Maar dat is geen gelopen race; op dit front zal DUPAN zich dan ook blijven inzetten.

Er is nog veel werk te verzetten

Hoeveel paling kan er vandaag de dag nou eigenlijk leven in Nederland? En hoeveel mag je dan benutten,

zodat de natuur zichzelf blijft herstellen? Dat is wat DUPAN graag wil weten. Het is niet reëel om te denken dat de situatie van 50 jaar geleden weer terug kan komen. Het leefgebied voor paling van toen, bestaat immers niet meer. Zoveel paling als toen, kan dus ook niet meer. Met die uitgangspunten in de hand, kunnen we alles doen om paling en onze prachtige palingcultuur een duurzame toekomst te bieden.

Via het ESF-fonds heeft de palingsector al 10 jaar een structurele inkomstenbron voor het verbeteren van de palingstand en verduurzaming van de palingsector. Met dat geld zorgen we voor concrete projecten die de paling écht helpen.

Overbodige petitie

De petitie van Power-Paling is in onze ogen dan ook geheel overbodig. En omdat de successen in de strijd om de palingstand mede worden bereikt met geld dat via de verkoop van paling wordt gegenereerd, is het niet slim om die petitie te ondertekenen. Uiteindelijk teken je daarmee voor "niet eten" en dan kan de sector de broodnodige hulp niet meer bieden. Wanneer Good Fish en Ravon écht willen helpen, dan zijn de miljoenen van de Postcode Loterij beter op zijn plek in een van de natuurprojecten van DUPAN, zoals Paling Over De Dijk of een duurzaamheidsstandaard voor vangst en handel in paling, dan in dure reclamecampagnes.

Dupan in Week van het Nederlandse voedsel

Onze stichting deed in oktober mee aan de internationale promotie van het Nederlandse voedsel. Deze campagne wordt gesteund door de overheid en is er op gericht om in Nederland geproduceerd voedsel te promoten in Nederland en internationaal. Lokaal voedsel wordt steeds belangrijker vanwege de relatief kleine impact op het milieu.

Paling is een typisch slowfood product, dat ook nog eens supergezond is, boordevol vitamine D en Omega 3. Een betere weerstand-booster als paling is er simpelweg niet. De Week van het Nederlandse Voedsel bood een prima platform om die aspecten van paling extra te promoten.

Bekijk hier een impressie van het event:
<https://youtu.be/7eSxcU8OHTg>

DUPAN present op de World Fish Migration Day

Op 25 oktober gaf DUPAN acte-de-présence op de World Fish Migration Day. Het jaarlijkse evenement voor best-practices in oplossingen voor Vismigratie. Dit jaar werd het evenement echter niet fysiek, maar vanwege Corona online georganiseerd. Met 8 projectlocaties, verspreid over heel Nederland, liet DUPAN zien waar het Paling Over De Dijk-project vele duizenden geslachtsrijpe palingen op weg naar

zee helpt. Om de werkwijze toch te laten zien, zonder dat mensen erbij konden zijn, maakte DUPAN een speciale film bij een van de grootste migratieknelpunten van Nederland; de waterkrachtcentrale van Vattenfall bij Maurik. De gehele vismigratie-community die wereldwijd uit duizenden biologen, waterbeheerders en geïnteresseerden bestaat, kon zo toch getuige zijn van dit mooie paling-hulp-project. De film is hier te bekijken: <https://dupan.nl/dupan-doet-mee-aan-de-world-fish-migration-day/>

